

Bakalářská práce

Výhody a nevýhody SWAPu oděvů

Studijní program:

B0414A270001 Textilní marketing

Autor práce:

Monika Drbohlavová

Vedoucí práce:

Ing. Pavla Těšinová, Ph.D.

Katedra hodnocení textilií

Liberec 2023

Zadání bakalářské práce

Výhody a nevýhody SWAPu oděvů

<i>Jméno a příjmení:</i>	Monika Drbohlavová
<i>Osobní číslo:</i>	T20000195
<i>Studijní program:</i>	B0414A270001 Textilní marketing
<i>Zadávající katedra:</i>	Katedra hodnocení textilií
<i>Akademický rok:</i>	2020/2021

Zásady pro vypracování:

1. Vypracujte literární rešerši na téma dalšího života použitých oděvů. Udělejte přehled možností. Definujte používané pojmy jako "pre-owned clothing", "like-new clothing" apod.
2. Definujte jednotlivé kroky a požadavky pro organizaci jednorázového SWAPu pro veřejnost.
3. Shrňte výhody a nevýhody organizace takové akce.
4. Připravte manuál pro pořádání SWAPu oděvů.

Rozsah grafických prací:
Rozsah pracovní zprávy: 30-40 normostran
Forma zpracování práce: tištěná/elektronická
Jazyk práce: čeština

Seznam odborné literatury:

Cirkulární móda 2. cirkulární ekonomika jako cesta změny módního průmyslu. INCIEN, z.ú., H&M Hennes & Mauritz CZ, s. r. o., Praha, 2019.

Dagmar Milerová Prášková, Stepan Vashkevich. FACT SHEET Cirkulární móda 2 : udržitelné materiály. Cirkulární HUB Praha, BIC Brno, Praha/Brno, 2020.

Vedoucí práce: Ing. Pavla Těšinová, Ph.D.
Katedra hodnocení textilií

Datum zadání práce: 29. října 2020
Předpokládaný termín odevzdání: 2. června 2023

L.S.

doc. Ing. Vladimír Bajzík, Ph.D.
děkan

Ing. Roman Knížek, Ph.D., MBA
vedoucí katedry

V Liberci dne 14. května 2023

Prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně jako původní dílo s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Jsem si vědoma toho, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 – školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu Technické univerzity v Liberci.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědoma povinnosti informovat o této skutečnosti Technickou univerzitu v Liberci; v tomto případě má Technická univerzita v Liberci právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Současně čestně prohlašuji, že text elektronické podoby práce vložený do IS/STAG se shoduje s textem tištěné podoby práce.

Beru na vědomí, že má bakalářská práce bude zveřejněna Technickou univerzitou v Liberci v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů.

Jsem si vědoma následků, které podle zákona o vysokých školách mohou vyplývat z porušení tohoto prohlášení.

Poděkování

Ráda bych poděkovala Ing. Pavle Těšinové, Ph.D., za vedení této práce a milý přístup. Dále bych ráda poděkovala své rodině za podporu. MgA. Elišce Látalové za konzultace s designem pro vytvořený manuál. Kristýně H. za cenné rady a postřehy. Organizátorkám za jejich vstřícný přístup.

Anotace:

Bakalářská práce se zabývá SWAPem oděvů. Jsou zde zahrnuty jeho výhody a nevýhody. Z návštěvy akcí bylo provedeno kvalitativní dotazníkové šetření. Na základě celkových zjištěných informací, byl zpracován „Manuál organizace malého SWAPu“. Práce dále popisuje přehled na téma dalšího života použitých oděvů a vysvětlení několika klíčových pojmů jako jsou cirkulární ekonomika, udržitelnost módy a další

Klíčová slova: SWAP, oděv, cirkulární ekonomika, manuál, organizace, udržitelnost módy

Annotation:

The bachelor thesis deals with the SWAP of clothing. Covered are its advantages and disadvantages. A qualitative questionnaire survey was conducted from the visit to the events. Based on the overall information gathered, a "Manual for the organization of a small SWAP" was prepared. The thesis also describes an overview on the subject of the next life of used garments and an explanation of several key concepts such as circular economy, sustainability of fashion

Keywords: SWAP, clothing, circular economy, manual, organization, fashion sustainability

Obsah

1	Úvod	8
2	Módní průmysl	9
2.1	<i>Cirkulární ekonomika</i>	11
3	SWAP	13
3.1	<i>Co je SWAP</i>	13
3.2	<i>Účel SWAPU</i>	14
3.3	<i>„První udržitelný obchodák“</i>	14
3.4	<i>On-line</i>	14
4	Textilní kontejner	16
4.1	<i>Diakonie Broumov</i>	17
5	Bazar	18
5.1	<i>Vinted</i>	18
6	Zjištění o SWAPu	21
7	Návštěva SWAPu	22
7.1	<i>klub Kozákovské ženy</i>	22
7.2	<i>na Vostrově</i>	22
7.3	<i>Rozhovor o SWAPu</i>	24
7.4	<i>SWAP intense očista ve Vzletu</i>	24
8	Rozdělení SWAPu	26
9	Organizace malého SWAPu	27
10	Výhody a nevýhody SWAPu	30
11	Dotazníkové šetření	32
11.1	<i>Vymezení cíle</i>	32
11.2	<i>Základní soubor</i>	32

11.3	<i>Vyhodnocení dotazníkového šetření</i>	35
12	Popis manuálu pro organizaci malého SWAPu	37
13	Závěr	40
14	Seznam použité literatury	41
15	Seznam obrázků	44
16	Seznam příloh	45

1 Úvod

Čerpáme mnohem víc z přírodních zdrojů, mnohdy tak moc, až dochází k plýtvání. Nešetrné zacházení vůči Matce přírodě má za následek znečišťování planety. Není to však zásluhou jen velkých společností. V našem případě módního průmyslu. Velké společnosti tak v dnešní hektické a uspěchané době zastávají postoj rychle vyrobit a prodat.

Je to tedy však i o nás, koncových uživatelů. Jedněmi z hlavních účinkujících jsme totiž my sami nakupující. Oděvy totiž nejsou spotřebním zbožím, přesto se k němu někdy chováme tak, jako by se o spotřební zboží jednat mělo.

Chceme-li se však aspoň z části chovat zodpovědně a neobměňovat šatník co týden novým oblečením z obchodního řetězce, můžeme se zajímat i o jiná využití. Mnohdy jsou některé oděvy natolik stejné ať již tvarem, střihem nebo velikostí. Jediným rozdílem pak bývá samotné logo a při troše štěstí i třeba barva. Jak tomu sami zamezit a nenuceně tak přispět ekologii? Zejména v případě, kdy máme plný šatník oblečení, a přitom se nám nic z toho pod rukami nerozpadá.

Právě teoretická část této práce vysvětluje hned několik způsobů, jak oblečení znovu a opakovaně využít. Je zde popsána jak fyzická výměna, tak i online, která je v dnešní době velmi populární. Hlavním cílem bylo vytvořit „Manuál pro organizaci malého SWAPu“, který vychází z poznatků praktické části. Organizátor zde má jednotlivé body, jak tuto akci vytvořit. Jsou zde rady, čemu se vyvarovat a zároveň co by se nemělo opomenout. Manuál má za úkol přiblížit tuto akci víc do podvědomí veřejnosti.

2 Módní průmysl

Neustálé nakupování, přesto stále konstatování, že nemáme, co na sebe. Obvyklý a bohužel také denní scénář řady lidí po celém světě. Scénář, který z dlouhodobého hlediska není udržitelný. Na to poukazují také statistiky Nadace Ellen MacArthur říkající, že více jak 70% materiálů využívaných k výrobě oblečení, končí bez dalšího využití na skládkách nebo svůj život končí v zahalení plamenů [1]. SWAP však může situaci do jisté míry změnit či se na zlepšení podílet. Je totiž součástí takzvané „cirkulární ekonomiky“, která hledá způsoby vedoucí k udržitelnému rozvoji. SWAP můžeme charakterizovat jako posílání nepotřebných věcí dál.

Je zjištěno, že jedno popelářské auto plné textilu končí prakticky každou vteřinu na skládkách nebo ve spalovně, což je až příliš děsivé. Udržitelná móda se stala v posledních letech tématem číslo jedna v řadě diskuzí. Snaha o nižší roční materiálovou spotřebu se rapidně zvýšila při uvědomění, že oděvní průmysl se velkou měrou podílí na znečištěném prostředí. Podle informací uvedených z nadace Ellen MacArthur uvádí, že každoroční půl milion tun mikrovláken uvolněných z oblečení, které se dostanou do celosvětových oceánů, se rovná až 50 miliardám plastových lahví [1]. O tom, že se módní průmysl značnou měrou podílí na znečišťování životního prostředí nemůže být pochyb ani sporu. Vedle faktu, že se ročně vyrobí i 100 miliard kusů oblečení [2] a že se s nevyužitými modely nakládá neekologicky, je nutné zmínit i to, že se při výrobě módních trendů spotřebuje nemalé množství kubických metrů vody. Jen na jedny džíny se spotřebuje až 7,5 tisíc litrů tekutiny [3].

V módním průmyslu se využívají zejména tyto anglické pojmy např.: upcylace, downcylace, pre-owned, like – new clothing, brand new clothing, ...

Upcylace je přístup k módě, který využívá staré, opotřebované či jinak poškozené a znehodnocené textilní materiály a oděvy, které by za normálních okolností byly považovány za odpad. Jsou využity k tvorbě nových, hodnotnějších a často i typově odlišných kusů oděvu či módních doplňků [4]. Například módní společnost Koshiless, je tím zdárným příkladem. Jejich motto to vystihuje nejvíce, jak nakládají s danými oděvy – „Věnujeme se výhradně upcylaci, což v našem případě znamená, že oblečení, které už pro původního majitele splnilo účel, se stane naším zdrojem materiálu [5].“ Opakem Upcylace je Downcylace.

Downcylace, je opětovné využití textilu. Na rozdíl od upcylace je snížena kvalita, potenciál a hodnota původního produktu jako takového. Je to hlavně tím, že oblečení se skládá z různých

druhů materiálů, proto je nejjednodušší způsob roztrhnout na menší díly. Z těchto připravených kousků se vytvoří například netkaná textilie, zátěžový koberec nebo textilní výplň do sedaček aut.

Pre-owned oblečení neboli se dá říci second hand. Znamená, že daný kousek oblečení již v minulosti někomu patřil. Společnost Zalando SE na webovém portále Zalando.cz se zaměřuje také na pre-owned oblečení. Webový portál se zabývá prodejem různého značkového oblečení, ale i různých doplňků např. brýle, klobouky, kabelky.

„Každá pre-owned položka na Zalandu je jedinečná, existuje pouze jednou, v jedné velikosti, jeden kus [6].“ Již v ČR nelze nabízet své pre-owned zboží. Dočasně je tato služba pozastavena.

[7] V roce 2022 bylo ještě možné v šesti krocích ze svých nepotřebných předmětů udělat na jejich portále pre-owned zboží. V tomto procesu se kontrolovaly nahrané fotografie daných produktů, zda splňovaly daná kritéria pro přijetí. Např. nebyly přijímány falešné značky, dětské oblečení, jednobarevná trička bez potisku. Oblečení, která nesplňovala tato kritéria se tak hůře odhadoval jejich skutečný stav. Přijímáno bylo pouze čisté, lehce opotřebené oblečení. O rozhodnutí, zda jsou předměty schváleny, byl dotyčný informován do dvou dnů emailovou korespondencí. Proto bylo nutné mít vytvořený svůj uživatelský účet. Pokud byl daný předmět schválen, mohl se zaslat balíkem. Zajímavé je, že doprava byla na náklady společnosti Zalando SE. Pokud se dané produkty prodali, dostal majitel dané finanční ohodnocení. Na základě tohoto finančního ohodnocení mohl dále směřovat na webovém portále www.zalando.cz. V případě, že se obchod nepodařil. Předměty se mohly poslat zpět k majiteli nebo je darovat na charitu prostřednictvím společnosti Zalando SE. Toto platilo i pro položky, které byly v procesu odmítnuty. Společnost spolupracovala s německou oděvní nadací-Deutsche Kleiderstiftung, která je nezisková organizace. Tímto bylo možné přispět na humanitární pomoc či na downcyklaci.

Brand new clothing– jedná se o nové oblečení, které je ještě v originálním obale se všemi informačními cedulkami, nepoškozené, nepoužité.

Like – new clothing – zde se jedná také o nové oblečení, ale již byly ustřiženy informační cedulky či poškozen originální obal. Dané oblečení mohlo být vypráno. Již bylo s novým zbožím nějak zacházeno. Nesmí být, ale nošeno.

Cirkulární móda je také nazývána udržitelná móda. Což znamená, že má splňovat celý koloběh cirkulární ekonomiky. Viz. Obrázek 1, který bude vysvětlen v kapitole cirkulární ekonomika.

Obrázek 1 – Cirkulární ekonomika

2.1 Cirkulární ekonomika

Často se zaměňuje s tzv. recyklační ekonomikou, kde se jedná o přímou recyklaci. Cirkulární ekonomika se dá také nazvat oběhové hospodářství. Má za cíl z lineárního modelu hospodářství udělat kruhový. (obrázek číslo 1) „Zjednodušeně se jedná o snahu snížit množství odpadu jeho přeměněním na zdroj, uzavírat toky materiálů ve funkčních a nekonečných cyklech, snížení až anulování negativních vlivů produktů a služeb na ekosystémy. V ideálním případě by tato smyčka měla fungovat bez zbytkového odpadu a s naprostou minimalizací těžby nových surovin [8].“ Kdežto u Lineární ekonomiky se jedná se o proces „vezmi-vyrob-použij-vyhoď [9].“ Tento způsob neposkytuje výrobcům dostatečné pobídky k tomu, aby jejich výrobky byly znovu recyklovatelné.

Je zde důležité také zmínit cradle to cradle, značené C2C, což znamená přístup k designu výrobků. Jejich využití je uzavřené v nekonečném cyklu a nevzniká tak odpad. Jedná se design tzv. biomimetický, který se snaží napodobit procesy přírody. [10]

Ideální kus oděvu by měl představovat celý cirkulární kruh. (obrázek číslo 1) Oděv je vyroben na zakázku, kde jsou použity udržitelné či obnovitelné zdroje materiálu, tím se odvíjí i design.

Výroba má být ekologicky šetrná. Distribucí je myšleno, že výroba je přímo v daném státě nebo regionu, aby zbytečně nedocházelo k znečišťování ovzduší uhlíkovou stopou. Daný kus oblečení by se měl nosit a používat co nejdéle, případně jej opravit či upravit. Pokud daný oděv již ztratí u daného člověka hodnotu, je dobré mu dát druhý život. Například jej odnést do textilního kontejneru, darovat charitě, prodat v secondhandu či ho vyměnit na SWAPu. Pokud je oděv příliš obnošený a již by nesplňoval svoji funkci, lze jej dát do sběrného místa, kde může být recyklován.

Většina módních obchodních řetězců právě přechází na cirkulární ekonomiku. Pro porovnání jsou zde dva nejznámější módní řetězce.

Velký obchodní řetězec, který je v podvědomí lidí a je zapojen do cirkulární ekonomiky je např. obchodní řetězec H&M. Tato velmi známá značka se přihlásila k přechodu na cirkulární ekonomiku do roku 2030. Tímto se zavazuje k dokonalému využívání materiálů po co nejdelší dobu v oběhu. O tomto konceptu ví prozatím dost málo lidí z veřejnosti. Strategie této značky je, že bude od roku 2030 vyrábět ze 100% [1] materiálu z recyklovaných nebo jinak udržitelných zdrojů. Zákazníci mohou do jejich kamenných obchodů zanešť papírovou tašku jejich použitého oblečení značky H&M. Oblečení má být čisté, nepoškozené a suché. Daný řetězec dá těmto věcem druhou šanci

„Každý rok se vyhodí až 8 kg textilu na osobu, a to jen ve Švédsku. Místo do popelnice zkuste oblečení odnést do charity, do second handu nebo k nám do prodejen společnosti Lindex [11].“ Takto se reprezentuje na svých webových stránkách společnost Lindex. Tato společnost si klade za cíl do roku 2025 používat pouze recyklované materiály nebo materiály z udržitelných zdrojů. Snaží se zavést také sběr textilu do všech prodejen. V současné době toto lze pouze ve společnosti Lindex ve Švédsku, Norsku, Finsku a Litvě. Další zajímavostí je, že zákazník může přinést všechny druhy textilu a nezáleží, ve kterém obchodě je koupil. Oblečení, které zákazník přinese musí být čisté, suché a v uzavřeném plastovém pytlí alespoň o váze 1kg. [12]

3 SWAP

3.1 Co je SWAP

SWAP je, zjednodušeně řečeno, výměnou produktů, v našem případě textilií s podobnou hodnotou. Obvykle se mění už použité výrobky, v tomto případě oblečení, a to na nejrůznějších trzích, v kavárnách, na komunitních akcích nebo na internetu. Vzniká stále více „bazarových“ aplikací či webových platforem. Je také na daném člověku, co za výměnu očekává. Také nemusí chtít vůbec nic nebo ho nemusí nic zaujmout. Toto je na každém jednotlivci. Cílem SWAPu je udělat radost druhému člověku. Dát možnost dané věci druhou šanci. Pokud nám již neposlouží neznamená to, že jinému člověku by také neposloužila. Zároveň se jedná o příležitost vytřídit si domácnost a přinést k výměně nepotřebné věci v dobrém stavu [13].

SWAP se sice jeví jako jedna kapka v moři, ovšem ve spojení s dalšími kroky vedoucími k udržitelné módě a životu celkově je jeho efekt nezanedbatelný. SWAPem můžeme zachránit i jiné spotřební zboží. Mluvíme o součásti takzvané „cirkulární ekonomiky“, která je konceptem zabývajícím se udržitelným rozvojem. Cílem této cirkulární ekonomiky je především najít způsoby, jak zvýšit kvalitu životního prostředí a života člověka jako takového, viz kapitola Cirkulární ekonomika.

Vyměňovat, případně půjčovat si v rámci SWAPu je tedy výhodné nejen ze zmíněných důvodů. Díky využití tohoto typu „nakupování“ nejen, že šetříme planetu, která je každoročně pouze kvůli módě zatěžována uhlíkovou stopou rovných deseti procent [14], navíc tím šetříme svou peněženku a přispíváme k udržitelnému životu celkově.

SWAP může být mezi jednotlivci. Například někdo nabídne kabát, který již nenosí, ale finanční hodnota byla vysoká. Proto si určí hodnotu dané věci k výměně. Nemusí se opět jednat o oblečení. Může za kabát chtít nějaké potraviny či spotřební zboží. U organizovaného SWAPu, se jedná o akci, která se uskutečňuje na veřejném místě. Organizátoři se o vše postarají. Tyto akce mohou být velkého i malého charakteru.

SWAPy u nás v České republice se pořádají čím dál častěji. Do České republiky se toto slovo SWAP dostalo v posledních dvaceti let. Toto je velice dlouhá doba, a přesto se to do podvědomí všech lidí nedostalo.

3.2 Účel SWAPU

Účel SWAPu je jasný-vyměnit své zboží za zboží někoho jiného. Nemluvíme o typických prodejkách, nýbrž výměně, která se rozhodně nemusí konat jen v oblasti módy. Mění se také různé výrobky, produkty i dokonce služby.

„Zakladatelka největší tuzemské swapovací komunity Swap Prague Lucie Poubová dokládá, že výměnné akce, které jsou alternativou k nakupování, jsou čím dál oblíbenější [15].“ Podle Lucie Poubové - *„Když jsme před šesti lety se swapy začínali, byli jsme v Praze jediný. Před pandemií v roce 2019 se jich jen v Praze měsíčně pořádalo třicet a celorepublikově okolo sedmdesáti. Akce jsou podle ní také čím dál známější a přicházejí na ně stále noví lidé [15].“*

3.3 „První udržitelný obchod'ák“

Lucie Poubová dnes vede s kamarádkou Kristýnou Holubovou neziskovku SWAP Prague a učí Čechy o udržitelnosti a cirkulární ekonomice. V Pražské tržnici uspořádávají každý rok týdenní swap, který se nazývá „První udržitelný obchod'ák“. Zde mohou lidé vyměňovat oblečení, domácí potřeby, knihy, dekorace nebo třeba pokojové květiny [16]. Akce se konala celý týden od úterý 18. října 2022, byl to již druhý ročník. Vstupné na akci „První udržitelný obchod'ák“ je 220 korun na den. A návštěvníci si mohou odnést až dvacet kousků. Není to, ale rozhodně podmínka. Lidé věci přinášejí průběžně během dne, tím se nabídka neustále mění. Vyplatí se na místě chvíli setrvat a v mezi čase si poslechnout přednášku nebo si zajít na kávu. Workshopy o potravinové soběstačnosti a diskuze na toto téma pořádala česká společnost Plastia. Věci, které na swapu nikdo nevybere, odváží k dalšímu zpracování Firma Potex. Některé společnosti, například Nila či Weleda na tento SWAP posílají dead stock produkty. Jedná se o produkty, které by stejně skončily jako odpad, protože už dlouho leží na skladě či nejsou v oblibě. Dobrovolníky na tuto akci vysílá celá řada firem. Třeba Komerční banka nebo Magistrát hlavního města Praha zapojuje své zaměstnance. Zakladatelky Swap Prague se snaží, aby udržitelný obchod'ák fungoval celoročně. [16]

3.4 On-line

S postupným přechodem nejrůznějších služeb do on-line světa se tento krok nevyhnul ani SWAPu. Off-line SWAPy se přesouvají na řadu on-line platforem, případně do aplikací, které se výměnou oblečení zabývají. Díky události Covid 19 se tento způsob více rozšířil. Od off-line akcí se liší pouze nutností zaplatit poštovné nebo jiný typ přepravy. Hradí ho obě strany, které mezi sebou předmět vyměňují. Zpravidla ho po domluvě posílají ve stejný den a tento krok dále dokládají podacím lístkem nebo jiným typem dokladu. Například

na Facebooku je mnoho swapových skupin. Skupiny obvykle nesou i název daného města, kde může výměna proběhnout. To pak dojde obvykle k předání věci na domluveném místě, takže se nemusí hradit přeprava balíku [17].

4 Textilní kontejner

Provozovatelé sběrných kontejnerů mohou nakládat s „textilem“ různě. Ať již jako s dále vyhovujícím materiálem nebo jako odpadem. Mezi nejčastější provozovatele patří charity, velké společnosti, kontejnery, ale i drobní distributoři jako jsou námi zmínění swapoví organizátoři. Zpracovávají vždy textil tak jak sami nejlépe umí nejen ke svému zhodnocení a zisku. S odpadovým materiálem se též nakládá odlišně.

Textilní kontejner vnímají právě proto někteří jedinci jako formu charity či likvidaci oděvu. Je zde uvedeno několik společností, včetně té největší, které se tímto zabývají.

TextilEco a. s. je jednou z dalších řad firem ve střední Evropě, která se angažuje v oblasti svozu a třídění textilu, oděvu, hraček a obuvi. Jejich textilní kontejner je ve tvaru tučňáka, tímto se stal velmi známý [18]. TextilEco a. s. nejdříve roztrídí vše do svých hlavních skupin. Pak se to třídí dál dle kategorií, například sem patří kategorie pro opětovné použití, v obchodech s pomalou módou – second handy. Další je textil pro průmysl a recyklaci, ekologické a energetické využití pro znečištěné a nerecyklovatelné předměty, materiály pro lokální módní návrháře. Jedná se o více než 200 kategorií rozdělení. Proto je nesmírně důležité vkládat do kontejneru neroztrhané, čisté a zabalené do staré nákupní tašky. Tím se předejde k zbytečnému znečištění při transportu a znehodnocení vložených textilií. [18]

Do podvědomí lidí se dostal textilní kontejner KLOK.TEX, díky mediálnímu spotu Vanish. Kontejner podporuje Fond ohrožených dětí Klokánek. Zde pomáhá formou jak peněžní podpory, tak i materiální. Jedná se o oblečení, obuv, textil, hračky, nábytek a další. Kontejnery značené logem Klokánek přispívají jednou korunou na účet Fondu ohrožených dětí, na základě jednoho kilogramu odevzdaného použitého materiálu. [19]

Další velice známou společností, která se zabývá textilním kontejnerem je společnost Potex s. r. o.. Tato společnost podporuje Centrum sociálních služeb Praha, Naději, Sananim, Společnou cestu a Progressiv. Těmto organizacím je předáváno oblečení, které v daném aktuálním období potřebují. Finanční podporu nabízí Farní charita Praha 1 Nové město, Linka bezpečí, Pro-contact a další, protože peníze jsou více využity než obnošené šatstvo. [20]

Společnost Potex s. r. o. společně s Diakonií Broumov, sociální družstvo jsou jedni ze zakládajících společníků společnosti ARETEX – Asociace recyklace použitého textilu, z. s. . Tímto chtějí veřejnosti přiblížit třídění a recyklaci textilních oděvu. [21]

4.1 Diakonie Broumov

Diakonie Broumov přes 29let poskytuje pomoc lidem v sociální nouzi. Jedná se o sociální družstvo, které dokáže využít, zpracovat a přetřídit veškerý sběr textilní materiálu. Je zde vybudována vlastní třídírna, vlastní provoz na zpracování textilu, který již nelze poslat dál. Z těchto materiálů vytváří čisticí plachetky. Toto družstvo se může pyšnit tím, že využije cca 70% materiálu, který by jinak skončil na skládce. Diakonie Broumov vyvinula novou karuselovou třídící linku, kterou má chráněnou užitečným vzorem. Díky tomu se zvětšila produktivita práce. Zvýšilo se tak roztřídění textilního materiálu na druhotné využití, odvezení na skládku nebo do spalovny. Na lince se použité oděvy třídí na použitelné-nositelné, které putují k potřebným rodinám a jednotlivcům jako materiální pomoc. Použitelný textil je předán do obchodů, kde si mohou sociálně slabší lidé koupit toto kvalitní oblečení levněji. Dále se textil třídí na nositelný, ale již nemódní, který je poslán do zemí třetího světa. Hlavním cílem je, aby oděvy nebyly poškozené a nekončily jako odpad na skládkách. Další část textilu, který již nelze použít jako oděvy, se dá uplatit ve zpracovatelském průmyslu. [22]

Bylo by dobré se zmínit, že ne všichni jedinci vědí, jak správně třídít textilní odpad. Tím nechtíc a nevědomky ničí účelovost těchto kontejnerů. Popisky na kontejnerech nemusí být pro všechny lidi srozumitelné. Je možné připomenout, že o třídění odpadu se již debatuje na školách a žáci se učí třídít odpad. Mladá generace má dostupné informace na základě internetu.

Obrázek 2 – Kontejner Diakonie Broumov

5 Bazar

Slovník cizích slov [23] charakterizuje význam slova bazar jak trh, tržiště, kamenný nebo internetový obchod s použitým zbožím. Zní to stejně jako SWAP, ale není. Zde probíhá prodej neboli výměna vybraného kusu za určitý peněžitý obnos.

Dnes kamenné bazary již nejsou tolik populární. Je to drahé na provoz. Je nutné udělat takzvaný komisní prodej. Člověk přinese věci, které již nechce. Bazar umožní jedinci prodej. Poplatek se hradí za úschovu v bazaru a za uskutečněný prodej. Výše poplatků záleží na majiteli bazaru. Může být týdenní či měsíční. Po dané lhůtě se teprve vyplatí částka za prodej, pokud se prodej uskutečnil. Výhodou je, že člověk, který se chce věci zbavit, nekomunikuje s kupujícími. Je také možné, že se věci neprodají a majitel si je musí po dané lhůtě odnést domů.

V dnešní době je spíš hitem online svět. Ani tady tomu však není jinak. Online bazary mají několik platforem. Jelikož se dříve hodně zneužívala zveřejněná telefonní čísla, proto musí být člověk zaregistrován, propojen telefonem. Jedná se o ochranu dat a soukromí. Do dané platformy je nutné dané zboží nafotit, vložit dané fotografie, popsat daný předmět a zadat finanční částku. Lze se domluvit na zaslání nebo na osobním předání, takovou informaci je dobré v inzerátu uvést. Jedná se o prodej za finanční částku, ne o SWAP.

5.1 Vinted

Prodej oblečení z druhé ruky přes platformu Vinted. Před lety známá jako Votočvohoz. Zde může oblečení prodat a koupit každý, stačí být zaregistrován. Každý uživatel je ověřený přes telefon a má svá hodnocení na svém vytvořeném profilu.

Na základě průzkumu Fashion (Re)search módního vyhledávače Glami se v roce 2020 Vinted se svými 3,55 miliony návštěvníků by se zařadil na 3. příčku nejnavštěvovanější e-shop. Tím by sesadil z daného 3. místa Bonprix s 3,53 miliony návštěvníky. V tomto roce 2020 se nejnavštěvovanějším e-shopem stalo Abou You s celkovým počtem 6,28 milionů návštěvníků, druhé místo získalo Zalando. [24]

Můžeme předpokládat, že zájem stále více vzrůstá. Platforma má, jak webové stránky, tak i svou aplikaci na mobilním telefonu. Jde stále s dobou a chce co nejvíce vyhovět svým uživatelům. Proto v roce 2021 proběhla velká renovace. Již je prodávající více chráněn, nemusí smlouvat s kupujícími. Ovšem našlo si to pár svých odpůrců, vznikly další jiné platformy stejného rázu. Důležité je zmínit, že vystavování předmětů na Vinted je zdarma. Při založení účtu dochází k vyslovení souhlasu s pravidly prodeje, tak i s obchodními podmínkami Vinted.

Mezi pravidla například patří povolené předměty – dětské, dámské a pánské oblečení, knihy, nádobí. Mezi zakázané předměty patří například – nošené spodní prádlo, používaná kosmetika, použité piercingy do jazyka. Prodávající nafotí daný předmět. Fotografie musí být ostré a jasné. Popis by měl být co nejdůkladnější, případně upozornit na nějaký nedostatek. Dále je důležité zařadit daný předmět správně do kategorie katalogu, aby jej potenciální kupující mohl snáze najít. [25]

Například „*Pánské běžecké boty Muži > Obuv > Sportovní obuv > Běžecká obuv* [26]“

Také se musí vyplnit, jak se uskuteční prodej, vybrat přepravní společnost, uvést cenu a přesný název daného předmětu. Osobní předání je možné pouze u předmětů, kde je označení jako těžké. Tyto informace prodávající vloží ve svém inzerátu k danému předmětu. Velký důraz je kladen na kvalitu obsahu. Pokud inzerát je v rozporu s danými pravidly Vinted, je skryt nebo odstraněn. Prodávající je na tuto skutečnost patřičně upozorněn a má 24hodin na její nápravu. Při opakovaném porušování pravidel může Vinted daného uživatele zablokovat. Důležité je po celou dobu komunikace, jak ze strany prodávajícího, tak kupujícího, zůstat na Vintedu v konverzaci. V případě jakýkoliv rozporů, lze danou komunikaci dohledat. Tím Vinted zabraňuje podvodnictví. Kupující v lupě nebo se také označuje v katalogu, hledá svůj předmět, o který má zájem či může prohlížet „home“. Zde se objevují nejnovější předměty, které jsou vloženy. Dotyčný může sledovat určitého uživatele a dostávat upozornění, že vložil nový produkt. Pokud kupující najde, co hledal, může se s prodávajícím spojit. Případně se informovat na možné slevy či stav daného předmětu. Dobré je také přečíst si na profilu prodávajícího jeho reference, tak se dá odhalit některé podvodníky. Pokud je vše v pořádku, může být zapláceno online, peníze se převedou do pěti dnů. Platby již nejsou přímo na účet prodávajícího, aby nevznikly podvody. Platby probíhají přes Vinted. Pokud Vinted platbu obdrží, dá podnět prodávajícímu, který musí do 5ti pracovních dnů odeslat daný předmět. Takto je to stanoveno v podmínkách Vinted. Kupující by měl zboží včas vyzvednout a zkontrolovat. Případně poškozené zboží nepřevzít a danou věc hlásit na Vinted, kde se to řeší v reklamacích. Může se stát, že balíček je v pořádku, a přesto je zboží například poškozeno, špinavé, zaměněné, špatná velikost. Na toto jsou tu v daném inzerátu dvě tlačítka. Tlačítko „Mám problém“. To znamená, že společnost Vinted otevře reklamaci s prodávajícím. Musí se doložit veškerá komunikace a peníze jsou stále uschovány u společnosti Vinted. Druhé tlačítko „Vše je OK“ signalizuje, že obchod proběhl v pořádku. Kupující je se vším spokojen. Tím dává podnět společnosti Vinted, aby převedla finanční obnos prodávajícímu do jeho Vinted peněženky. Poté může prodávající

tuto finanční částku převést na svůj bankovní účet u jakékoliv banky. Tím společnost Vinted předchází tomu, aby došlo k zneužití bankovního účtu i neoprávněného obohacování. Nedochází tak k častějším podvodům. Pokud daný uživatel dodržuje konverzaci na Vintedu, lze vše dohledat a je to možné i předat státním orgánům. Pokud se podvodné částky nasčítají, může být zahájeno trestní stíhání. [27]

6 Zjištění o SWAPu

Prvotním cílem práce mělo být zorganizovat SWAP oděvů. To by přeci neměl být tak velký problém. Co na tom může být tak těžkého, maximálně sehnat prostory. Opak byl pravdou.

SWAP se měl uskutečnit v městečku Středočeského kraje skoro s 9 tis. obyvateli. Prostor sehnat bylo lehké. Povedl se vyjednat v místní Zahradní kolonii, kde se uskutečňují různé kulturní akce např. pub kvíz, food festiválek, Pozdrav Jara... Místo je známé a ani za to majitelka nechtěla peněžitou odměnu, jelikož by tam měla stánek s občerstvením. Víc s touto akcí nechtěla mít nic společného. Na jaře roku 2022 byla provedena anketa na sociálních sítích daného města, zda by byl o SWAP oděvů zájem. Veřejně pod tento dotaz odpověděl jen jeden člověk a to tím, že má doma skříň plnou oblečení. Klidně vše přinese, ale přebírat to nebude. Následující odezvy byly již do soukromých zpráv. Jeden člověk nabízel tři velké banánové krabice oblečení po svých rodičích, kde je vše v dobrém stavu. Další, kdo napsal se zajímal, jak se bude řešit dezinfekčnost a čistota oblečení. Ostatní odpovědi už byly podobného rázu jako první soukromé odpovědi. Většina z nich se odmlčela, jakmile dostali informaci, že u vstupu bude přijímáno pouze do 10 kusů oblečení.

Zjistilo se, že někteří lidé se chtějí zbavit rovnou celých pytlů s oblečením. Oblečení by tak povětšinou mohlo být poškozené, odřené a nevhodné k dalšímu použití. Při nejlepším by nemuselo být pouze vyprané, ale ani to není vhodné pro další výměnu. Neznalí lidé nevědí, jak naložit s takovými věcmi. Proto většina oblečení skončí bezúčelně na skládkách. Což je bohužel velká škoda.

Dostane-li se oblečení aspoň do textilního kontejneru, může tak posloužit aspoň jako průmyslový koberec.

Vzhledem k obavám z nedodržování pravidel ať již z neznalosti nebo úmyslně nám tak vzniká otázka, zda mít dobrovolníky, kteří budou hlídat u vstupu. Sehnat dobrovolníky v tomto případě nebude lehké. Bylo by tak zapotřebí osob, které by dohlíželi na dodržování hlavních pravidel SWAPu jako takového. Zejména se jedná o správný počet povolených kousků oblečení. Někteří pro změnu preferují roztríděný SWAP nikoli však oblečení naházené na jednu velkou hromadu. Může nastat i situace kdy dotyčný s sebou nepřinese jediný kus oblečení a přes to se chce SWAPu účastnit.

Jednou z možných a zároveň prospěšných nápadů bylo darovat zbytky ze SWAPu do blízkých útulků. Zde byl projeven zájem zejména o deky, teplé přikrývky, savá trička a teplé mikiny

7 Návštěva SWAPu

V této kapitole v rámci pozorovacího experimentu bylo navštíveno několik akcí SWAPu.

7.1 klub Kozákovské ženy

Tato akce byla navštívena v květnu 2022. Konala se v jedné z vesnic nedaleko města Turnova. Tento SWAP oděvů pořádal klub Kozákovské ženy. Kozákovské ženy se zajímají o esoteriku a pořádají různé další akce. Například jóga, umění transformace, ženské kruhy, výlety do přírody, kuchyně RAW... SWAP oděvů byl v úterý od 17 hodin a konal se vnitřních prostorách. Na začátek této akce přišly včas hlavní účastnice tohoto klubu, což je cca 10 žen. Některé účastnice přišly s dětmi i s partnery. SWAP měl být převážně oděvní, ale mohl každý přinést co chtěl i kolik chtěl. Nebylo kontrolováno, kdo toho kolik přinese nebo odnese. Donesené tašky, předměty se dávali doprostřed místnosti. Pak si každý jednotlivec nahlížel, hrabal a přerovnával v této hromadě. Jeden z partnerů dam začal hrát na kytaru a druhý se přidal se zobcovou flétnou. Některé účastnice začali dávat na stůl občerstvení. V pozvánce nic takového přitom nebylo uvedeno. Akce měla zajištěné občerstvení např. obložený chléb, koláče sladké i slané, víno, kurkumový čaj, domácí limonáda. Začala se objevovat příjemná atmosféra. Mezitím došli další účastníci. Někteří byly kolegové ze zaměstnání, někteří byly také poprvé. Zajímavé bylo pozorovat, jak některé ženy jsou ochotny dát svůj oblíbený kus oděvu někomu jinému. Vidět radost někoho, kdo mohl udělat radost druhému. Nakonec se uskutečnila i přehlídka vybraných oděvů. Jelikož tři hlavní aktérky této akce se začali oblékat do všeho, co zde bylo. Zbytek účastníků pouze přihlížel a obdivoval dané kousky. Pro pány se zde byl připraven SWAP předmětů. Mohli vybírat z knih, náradí, sazenic. Akce se protáhla do pozdních hodin. Zbytky SWAPu oděvů i jiného SWAPu se zde ponechávají. Pořádá se zde dost akcí. Účastníci na těchto různých jiných akcí, rádi prohlíží „zbytky“ oděvního SWAPu.

7.2 na Vostrově

Na Vostrově se SWAP oděvů uskutečnil v červenci 2022 v sobotu. Vostrov je přírodní amfiteátr u Mnichova Hradiště. SWAP oděvů byl součástí Lounge Festivalu 2022, který se zde již uskutečnil po páté. Lounge Festival 2022 se skládal z různých hudebních interpretů a workshopů například udělat si svůj lapač snů, Tibetské mísy, jóga, SWAP oděvů. SWAP oděvů zde byl uskutečněn venku. Oděvy byly pokládány na zem na plachtu, viz. Obrázek 3 nebo se mohli zavěšovat. Mezi dvěma stromy vznikl provázkem věšák. SWAP byl dle pozvánky

limitován pěti kusy oděvů pro příchozího. Lidé okolo procházeli. V celém areálu byla slyšet pěkně hrající hudba.

SWAP oděvů na této akci začala pořádat Silvie Ihatalová, která na festivalu vystupovala pod pseudonymem C' moi. SWAP oděvů poprvé viděla před lety v Amsterdamu. Bylo jí líto, že zde v České republice nikdo moc neřeší recyklaci oděvů. Proto začala SWAPy oblečení pořádat, tam kde vystupuje. Dle jejích slov: „*Je super vidět lidi, jak mají radost. Někdy člověk zmokne nebo se omylem umaže na festivalu. Proto může si u mě na SWAPu najít něco na sebe. Nebo může udělat dobrý skutek.*“ Zbylé oblečení je věnováno na charitu, nadaci nebo nějakou organizaci, která se v dané oblasti nejbližší nachází. Zde to byla organizace Luma MB z. s. Bylo domluveno, že si organizace přijede druhý den po dané akci zbylé věci vyzvednout.

Obrázek 3 - SWAP oděvů Lounge festivalu 2022

7.3 Rozhovor o SWAPu

Kristýna H. je dobrou kamarádkou organizátorky Silvie Ihatalová. Tento rozhovor byl velkým přínosem pro tuto kvalifikační práci. Její poznatky s akcí SWAPu jsou velmi zajímavé. Kristýna H. pochází z Prahy, kde doteď pobývá. *„Zde pravidelně navštěvuji různé druhy SWAPů, dvakrát až třikrát do týdne. Je to moje forma nakupování. Již, jsem několik let nebyla v obchodě s oděvy, drogerii, kuchyňskými potřebami, boty i v zahradnictví. Vše nacházím na SWAPech. Vše je o lidech. Na dobrý SWAP stačí pouze tak cca 20 až 30 lidí. Lze tu sehnat vše a je poznat komu jde o zisk. To jde poznat tak, že se neustále rozhlíží a bere věci bez rozmyslu do své připravené tašky. Na základě těchto událostí některé organizátorky SWAPu začaly vybírat vstupné. Některé ceny vstupného jsou příliš finančně vysoké. Je patrné, že dotyčná si chce tímto přivydělat. Tím se mění nejenom její chování, ale i přístup k účastníkům. Například se mi stalo, že jsem vezla metrem plesové šaty na SWAP v plátěné tašce. Na místě SWAPu mi byly odmítnuty, že jsou pomačkané. Přitom by je stačilo jen vyvěsit. Což si organizátorka nenechala vysvětlit. A odmítla tento pěkný kousek přijmout. Raději navštěvuji SWAPy doma. To znamená, že si doma poklidíte připravíte věci, které nechcete a chodí k Vám pak kamarádi či jejich kamarádi. Šíří se to dle recenzí. Tímto mám dost přátel. Nic se neplatí, nic není omezeno. Někdo přinese upečenou bábovku, někdo přinese kytaru a zahraje. Tyto SWAPy bývají tak do dvaceti lidí.“* (Citace Kristýny H.)

7.4 SWAP intense očista ve Vzletu

Jeden z tohoto typu SWAPu se konal celý jeden únorový víkend v Praze 10 v budově Vzletu. Hlavní pořadatelkou byla Lucie Pobouová, která byla plná úsměvu ihned u vstupu. Zde se hradil poplatek 100 Kč. Tato částka byla použita na vypořádání nájmu. Po tomto uhrazení, se taška s přinesenými věcmi odevzdá děvčatům u hlavního stolu. Kde se dané věci zvaží a zapíší. Pak kvalifikované kontrolorky zkontrolují stav přinesených věcí, kterým dají další šanci. Ostatní děvčata zkontrolované věci věší na ramínka a odnášejí do hlavního sálu. Zde je několik stojanů, kam dané věci pověsí. Stojany jsou roztríděné dle dámských triček, dámské šaty, pánské oblečení, boty, dámské bundy, dětské oblečení viz obrázek 4, a jiné ... Tento SWAP se neskládal pouze jen z oděvů, mimo jiné se sem mohlo se přinést také cokoli jiného z domácnosti. Proto se zde mohlo najít i pár věcí jako jsou hrníčky, kastrůlky, knihy a časopisy. Tato akce měla doprovodný program pomocí upcyklingu. Což znamená, že si nalezené zboží bylo možno zvelebit dle svého, například přišít knoflík, nalepit flitr atd. Nacházel se, zde i aktivní dětský koutek. Celkově bylo vybráno 3 818 kg věcí, z toho bylo 60 kg knih a 1 026 věci

do domácnosti. Na této akci místě se vyswapovalo celých 85 %. Tedy 15 % přinesených věcí si následně odvezla partnerská organizace Potex. Více o společnosti Potex je popsáno v kapitole č. 4.

Obrázek 4 – SWAP intenzivní očista ve Vzletu

8 Rozdělení SWAPu

Z návštěv několika swapů vzešla tato základní poznání, že lze SWAP rozdělit do tří základních skupin. SWAP osobní, organizovaný malý a velký.

U osobního SWAPu se jedná o výměnu mezi dvěma jednotlivci. Tato metoda bývá většinou již v online prostředí. Pravidla jsou zde jednoduššího charakteru. Může se objevit jedinec, který se bude chtít obohacovat na úkor druhých. Dále je důležité Nahlásit pravý stav věci. Přesně formulovat, jak bude výměna probíhat. A nezapomenout, že každý vnímá daný předmět jinou hodnotou. Celkově je v této celé výměně skryté pravidlo, že spodní prádlo, ponožky, plavky se nevyměňují. Nemůže se zaručit jejich hygiena i jejich stav. Např. ponožky se v dnešní době dosti trhají.

U organizovaných SWAPů platí, co přinesete to tam necháte. Na oplátku si domů přinesete něco, co Vám udělá radost. Zde by bylo dobré znát svoji míru. Čím větší SWAP tím více věcí. Proto tyto akce jsou omezeny na počet přinesených a odnesených věcí. Jedná se i o opatření proti lidem, který tyto místa využívají a následně získané věci peněžitě prodávají. Největší výhoda těchto SWAPů spočívá v tom, že danou věc darujete na jednom místě. Nemusí se hledat její zájemce. Pokud nějaké věci na dané akci zbydou, postará se o něj organizátor. Na pozvánkách bývá uvedeno, k jakým účelům poslouží kusy, které si nikdo nevybral. Většinou se jedná o charitativní účely.

Velké organizované SWAPy se nachází většinou ve velkých městech. Návštěvnost bývá okolo stovek až tisíců lidí. Lze sem například zařadit První udržitelný obchoďák od Lucie Poubové, o tomto je více zmíněno v kapitole 3.3. Na organizaci akce se většinou podílí různé místní firmy. Snaha je oslovit co největší okruh lidí. Proto tyto akce mají různé doprovodné programy mezi které se řadí besedy, workshopy, dílničky a další. Na těchto akcích se povětšinou hradí poplatek za vstup, který pokrývá náklady doprovodného programu plus náklady organizování – elektřina, nájem, dobrovolníci a vybavení. Vstupní částka se obvykle pohybuje v řádech stokorun, cena je určena v závislosti na vybraném doprovodném programu. Na tuto akci může přijít každý, kdo zaplatí. Na pozvánce bývá zpravidla určeno, kolik kusů oblečení bude přijímáno od jedince a kolik nejvíce kusů si může jedinec odnést.

Malé SWAPy bývají tak maximálně pro 30 lidí. SWAP se tak stává přehlednější, klidnější a jednodušší na zorganizování. Nevýhodou je, že zde není tak velký výběr. Není zde žádný doprovodný program, pokud se nějaký dobrovolník nezapojí z vlastní iniciativy.

9 Organizace malého SWAPu

Na základě poznatků byl sestaven Manuál organizace malého Swapu, který je součástí bakalářské práce.

Malý SWAP může být organizován u organizátora doma, na zahradě, v parku, v oblíbené kavárně nebo v obchodním středisku. Venkovní prostory by se měly použít pouze za pěkného počasí.

Varianta doma nebo na své zahradě se nemusí řídit žádným povolením. Tyto akce se konají v maximálním počtu dvaceti lidí.

V parku se akce SWAP koná na základě povolení nebo nájemné smlouvy od příslušného města/obce. Je na každé instituci, dle jaké vyhlášky se řídí. Nájemní smlouva může být stanovena na daný rozměr stánku nebo na celý areál. Ceny se pohybují cca ve stovkách korun. Povolení může být v některých případech i bezpeněžní na základě, že se jedná o dobročinnou akci.

Pokud je plánovaná větší sešlost je povinnost to hlásit na IZS (hasiči, záchranáři a policie). Při pouštění hudby na těchto akcích se nesmí zapomenout na poplatek OSA – Ochranný svaz autorských pro práva k dílům hudebním.

V kavárně, v jiném stravovacím zařízení nebo v obchodním středisku se tyto akce konají snadněji. Majiteli je nabídnuta kompenzace formou nových zákazníků a zvýšení tržby.

Organizátor musí připravit, jak bude přinesené kousky vystavovat. Oděvy mohou být pokládány na zem na plachtu, na stůl nebo věšet na ramínka, která je potřeba zajistit v dostatečném množství. Ve venkovním prostředí může být například použit také provaz, který spojí dva stromy. Tímto se vytvoří věšící plocha pro přinesené oděvy. Zrcadla u těchto malých akcí nebývají pravidlem. Zkušební kabinky na těchto akcích nejsou.

Jak bude naloženo s přebytky? Je zde několik variant. Buď se zanechají na příští akci nebo se osloví místní nadace jako jsou dětské domovy, různá sociální sdružení, psí útulky a další. Těmito institucím se těmito věcmi pomůže. Některé organizace přesně specifikují, o co konkrétního mají zájem. Například psí útulky mají zájem o savá trika a teplé mikiny. Dětské domovy mají zájem o nadcházející sezónní oděvy. Tyto informace jsou pouze orientační. Každý kraj, lokalita nebo město může mít zájem o něco jiného. Přebytky mohou být umístěny do charit-textilních kontejnerů. ARETEX z. s. se zabývá, jak správně třídít a zpracovávat oděvy. Může organizátorovi s jeho rozhodnutím v jeho okolí velmi pomoci.

Po většinou nemusí být řešena přeprava přebytků. Po vzájemné domluvě jsou si instituce schopny pro přebytky ze SWAPu přijet.

Tato akce neslouží na obohacování. SWAP jako takový je o vzájemné domluvě a důvěře. Najdou se zde i tací lidé, kteří mohou chtít SWAPu zneužít. Naberou si plné tašky oblečení a pak je prodávají třeba na bazarech. Tomuto chování se snaží organizátoři předejít. Obvykle je určeno kolik věcí by si každý jedinec měl vzít. U malých akcí většinou bývá stanoven počet deseti kusů. Deset kusů maximálně přinést a deset kusů maximálně odnést.

U vstupu by měla být cedule se základními instrukcemi. Cedule by měla obsahovat zaměření dané akce SWAP, kolik kusů lze odnést/přinést, kam budou případné přebytky věnovány a kam přinesené věci odložit.

Na místě se oblečení určené k výměně odloží na předem domluvený připravený stůl, plachtu nebo ramínka. Organizátor by si měl každý kus pečlivě zkontrolovat. Pokud by oblečení nesplňovalo daná kritéria, například by byl utržený knoflík, propálený otvor od cigaret a jiné. Můžeme postupovat dle následujících variant. První varianta je vrátit poškozený oděv zpět majiteli a vysvětlit mu, že si nikdo nechce pořizovat poškozené oblečení. V druhé variantě můžeme dát oblečení stranou a připravit na odvoz do takových textilních kontejnerů, které dané oblečení dále zpracují. Třetí varianta je již nákladnější. Znamená to provést opravu na oděvu na své náklady, např. zašít, vyprat a další. Tato poslední možnost není příliš doporučena.

Na uskutečněném SWAPu může mít organizátor dobrovolníky. Po většinou u samotné realizace to bývá jeden až dva lidi, ti pomáhají s průběhem celé akce.

Po ukončení se zbylé oděvy složí a vloží do předem připravených tašek, přepravek nebo krabic. Počet je opět individuální. Ze začátku by se mělo počítat s většími přebytky. Takto připravené oděvy se předají předem domluvené instituci/organizaci.

Pozvánka je většinou elektronického původu. Tištěná podoba není ekologická. Takovéto události se vystavují online na nejčastější sociální síti Facebook do skupin daného města. Na základě referencí a jejího opakovaného pořádání se objevují noví návštěvníci.

Pozvánka by měla obsahovat – místo konání, čas konání od kdy do kdy, kolik kusů si lze přinést a kolik odnést, téma dané akce – přesně specifikovat co se bude SWAPovat, například sezónní, dámské, dětské, pánské oblečení. Zvykem bývá, jak bude naloženo s oblečením, které zbyde. Vstupné by se nemělo vůbec vybírat. Je dobré vybírat místa konání, která nejsou tolik nákladná. Pokud, ale vzniknou náklady spojené s pronájmem, tak by měl být vstup na pozvánce

odůvodněn. SWAP se nekoná za účelem zisku, ale za účelem prodloužit životní cyklus oděvu. Ne pro každého jedince je tato forma příjemná a přijatelná.

10 Výhody a nevýhody SWAPu

Výhody akce SWAP

1. Ekologický – Je součástí cirkulární ekonomiky. Danému kusu oděvu je prodloužen životní cyklus, v takovém stavu, v jakém je. Přebytky SWAPu bývají darovány charitám, nadacím, psím útulkům a dětským domovům.
2. Ekonomická úspora – Nejsou zde vydávány finanční prostředky za nové oděvy. Vlastník sem přináší vlastní vlastnictví a jedinečnost daného oděvu.
3. Výběr s originalitou a jedinečností jednotlivého kusu oblečení – Na těchto akcích lze nalézt vzácné až raritní kousky. Je zde také zajištěna i jistá forma investice do tak originálního a neopakovatelného kusu oblečení.
4. Seznámení s více lidmi podobného zaměření – SWAPy nejsou pro každého. Chodí na ně lidé žijící určitým životním stylem. Jiní jen chtějí pomoci svým zachovalým oblečením, které již sami nevyužijí a zároveň je nechtějí ani vyhodit. Hlavní záměr však je udělat radost druhým
5. Dobrovolníci – Na malé akce stačí jeden až dva. U větších se už můžeme bavit i o desítkách dobrovolníků. Pomáhají nejen s přípravami – jako je např. doprovodný program, místo konání, třídění, kontrola přinesených oděvů a další
6. Pomoc charitám, nadacím – dětské domovy, psí útulky, ... Zbylé oděvy mohou být darovány různým organizacím.
7. Workshopy, besedy pro děti a dospělé (velký SWAP) – Zpravidla bývají besedy na téma recyklace, zdravého životního cyklu, vaření nebo domácí práce. Workshopy se týkají také home-made – vyrob si sám. Např. lapač snů, sezónní ozdoby z přírodních materiálů. Díky těmto vzdělávacím věcem, bývá hojnější návštěvnost.
8. Časový harmonogram (velký SWAP) – Bývá uvedeno, v jakých časových intervalech se zrovna co koná. Součástí je i hudební doprovodný program.
9. Zrcadla (velký SWAP) – Mimo jiné také opticky zvětšují daný prostor.
10. Kontrola oděvů – Kontrola stavu přinesených oděvu. U větších akcí bývají dobrovolníci lépe proškoleni.
11. Organizovanost (malý SWAP) – Je zde méně bodů k zařizování.
12. Osobnější/přátelský přístup (malý SWAP)

Celkové nevýhody akce SWAP

1. Materiál oděvu může vypovědět službu dřív – Může se stát, že daný kousek již nevydrží další roky. Nevíme, jak byl přechází majitel svědomitý, zda zacházel a správně ošetřoval svůj oděv. Tím mu může být snížena jeho produktivnost.
2. Problém hygieny – Oděvy mohou být špinavé, mít skvrny, navoněné či zapáchající. Ve velkém objemu je těžší třídění oděvů a proto se může takovýto typ oděvů na SWAP dostat. Z důvodu hygieny se neswapuje spodní prádlo, ponožky a plavky.
3. Různá poškození - Zatažený stav dané věci, poškozený zip, chybějící knoflík, propálená dírka, atd. O těchto vadách nemusí ani předchozí majitel vědět. Darující, kontrolující a obdarovaný mohou tuto vadu snadno přehlédnout.
4. Jeden kus a velikost – i toto může v někom vyvolat problém. Jsme naučení, že v obchodě je hned několik kusů daného oděvu. Výběr je dokonce i ve velikostech. Málokdy se setkají dva stejné kusy. Zde je však pouze jeden kus v jedné velikosti. Proto platí pravidlo, kdo dřív přijde, ten ho má.
5. Určený počet kusů – Návštěvník je limitován počtem kusů, které si může odnést.
6. Nejsou zde kabinky – Vybraný oděv není možno si někde v soukromí vyzkoušet.
7. Vstupné – je požadováno na základě doprovodných programů a pronajatých prostor. Vstupné se nevybírání za účelem zisku.
8. Složitější na organizaci (velký SWAP) – Prostory, dobrovolníci, doprovodné programy, hudba.
9. Hlásit různým institucím – IZS, OSA (hudba), město/obec

Výčet celkových výhod a nevýhod může být vnímán u každého jinak. Záleží na každém z nás, jaký na ně máme pohled

11 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření bylo provedeno formou osobního dotazování. Výhodou tohoto dotazování bylo případné dovysvětlení dané otázky dotazovatelem. Otázky se skládaly z uzavřených a polouzavřených odpovědí. Základní soubor byl vybrán z 20 respondentů, kteří navštívili malou organizaci SWAPu na Vostrově v přírodním amfiteátru u Mnichova Hradiště. Šetření bylo prováděno se souhlasem organizátora po celou dobu dané akce a to od 12 hodin do 18 hodin.

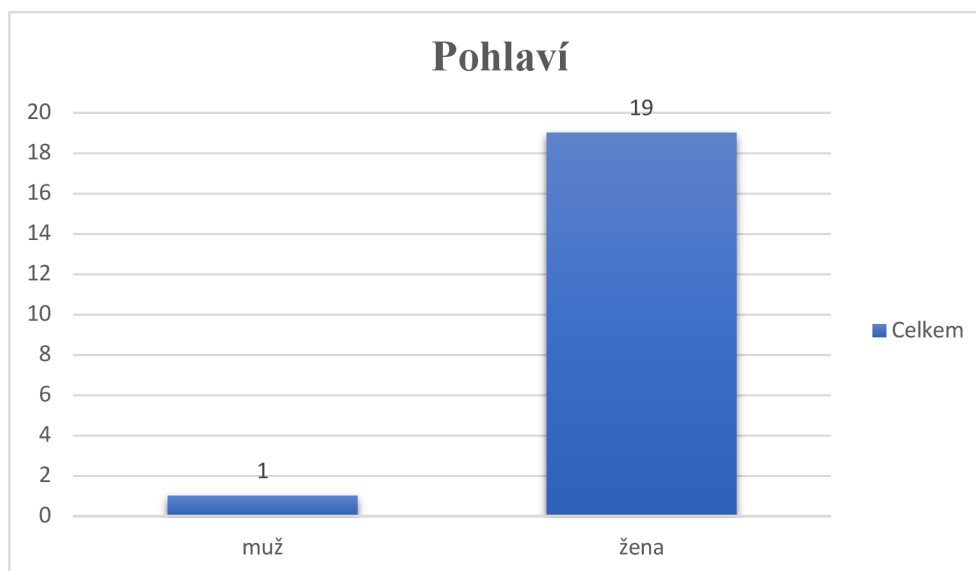
11.1 Vymezení cíle

Cílem výzkumu bylo zjistit stav povědomí respondentů, jak zacházejí s oděvem, který již nepotřebují. Dotazník zjišťuje informovanost zájemců a také spokojenost s organizací SWAPu.

Hypotéza: Alespoň 50% respondentů se dozvědělo o SWAPu oděvů od svých známých nebo přátel.

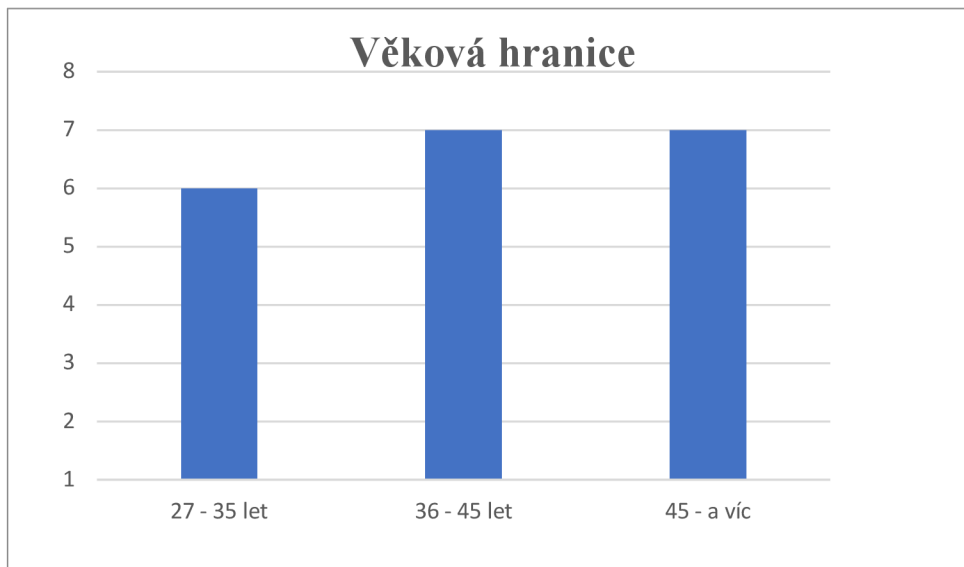
11.2 Základní soubor

Základní soubor se skládal především z žen. Jak vypovídám Obrázek 5. Většinou se muži těchto akcí účastní spíše jako doprovod. Ženy si zde mohou libovolně obměňovat svůj šatník.

Obrázek 5 - Pohlaví

Respondenti se nejčastěji pohybovali ve věkové kategorii od 36-45 let a 45 a více let, poté se umístila kategorie 27-35 let viz Obrázek 6. Z toho lze odvodit, kdo dává přednost novějším kusům oblečení.

Obrázek 6 – Věková hranice

O této SWAP akci se dle průzkumu dozvěděli respondenti nejčastěji osobními recenzemi od přátel. Viz Obrázek 7. Z toho lze vyplynout, že se opravdu jedná o přátelská setkání. Druhá nejčastější odpověď byla sociální sítě.

Obrázek 7 – Odkud jste se dozvěděli o této akci?

Zajímavé odpovědi respondentů byly u polootevřené otázky číslo 9, kde mohli slovně rozvinout své odpovědi z otázky č. 8 – Čemu dáváte přednost? (Swapu, Textilní kontejnery, Nadace, ...).

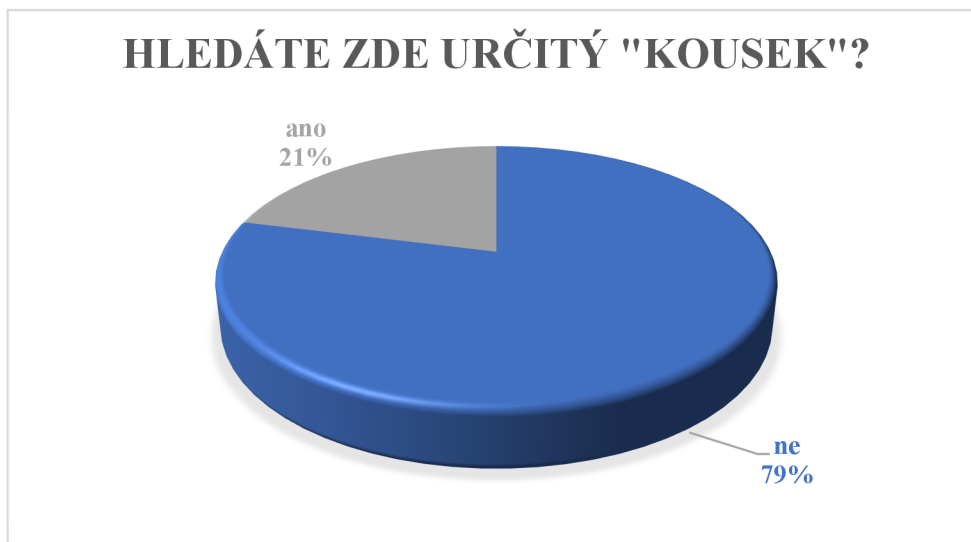
Kde na odpověď Swap, byly rozvinuté odpovědi ve smyslu: konání radosti druhým lidem, dobrá myšlenka, najdu tak věci, které v obchodě nenajdu, a další. Nejzajímavější odpověď byla od jedné ženy – „Do teď jsem po třídění skříně darovala věci do dětských domovů apod. Do kontejneru to dávat nechci, protože vím, že jsou lidé, co tam hází všelijaký odpad a oblečení by se mohlo zničit. O Swapu jsem zaslechla poprvé a moc se mi nápad líbí, když to bude možné přijdu i příště.“ Z toho lze vyvodit, že Swap ještě není příliš v povědomí lidí. Textilní kontejnery nemusí mít pro každého dobrou pověst.

Dotazovaní respondenti, zde nenavštěvují SWAP pravidelně viz Obrázek 8. Tím lze vyvodit, že tato akce není příliš v podvědomí místních lidí.

Obrázek 8 – Navštěvujete zde SWAP oblečení pravidelně?

Je zde vidět, že většina návštěvníků, zde nehledá nic konkrétního viz Obrázek 9. Přesto jdou se zájmem na tuto akci SWAPu.

Obrázek 9 – Hledáte zde určitý „kousek“?

11.3 Vyhodnocení dotazníkového šetření

V rámci dotazníkového šetření, bylo zjištěno, že zejména ženy mají zájem o tyto druhy SWAPů. Jsou více sdílné, otevřené a nevadí jim tok výměny oblečení. Takovýto oděv již nemusí být možno v obchodě nalézt, jelikož je například dávno vyprodaný. Jeho limitovaná série již nemusí být k dostání nebo také nemusí pocházet ani z naší země. Historie jednotlivého kusu oblečení tak může být vskutku zajímavá. Roli hrají i emoce a vzrušení z používání a objevování něčeho nového. Je to jakýsi nový druh nakupování, kdy každíčký kus oblečení povětšinou bývá jediný, unikátní tedy originálem.

Hypotéza: Alespoň 50% respondentů se dozvědělo o SWAPu oděvů od svých známých nebo přátel.

Tato hypotéza bude testována dle relativní četnosti. Stanovíme: $H_0: \pi = \pi_0$, kdy $\pi_0 = 0,5$

Využijeme jako testové kritérium tento vzorec: $U = \frac{p - \pi_0}{\sqrt{\frac{\pi_0(1 - \pi_0)}{n}}}$

$$U = \frac{0,6 - 0,5}{\sqrt{\frac{0,5(1 - 0,5)}{20}}}$$

p je výběrová relativní četnost, je rovná 0,6, π_0 je rovná 0,5 a n je počet respondentů, tedy 20. Po dosažení vyjde $U = 0,834$. Kritický obor je nižší než 2,845 [28] (z tabulek při $n = 20$ a studentova t rozdělení 0,995). Abychom zamítli, musí platit $U > 2,845$, což neplatí ($0,834 > 2,845$), hypotézu H_0 tedy nezamítáme. Na základě malého počtu respondentů nelze tedy nulovou hypotézu vyloučit.

Pro zamítnutí nulové hypotézy, je třeba znát: Kolik je potřeba respondentů, aby toto tvrzení bylo vyvráceno?

K zamítnutí nulové hypotézy musí platit, $U > 2,845$.

$$\frac{0,6-0,5}{\sqrt{\frac{0,5(1-0,5)}{20}}} > 2,845$$

$$0,1 > 2,845 \frac{0,5}{\sqrt{n}}$$

$$\sqrt{n} > 2,845 \frac{0,5}{0,1}$$

$$\sqrt{n} > 14,225$$

$$n > 202,35$$

Bylo by potřeba alespoň 203 respondentů s 60% výběrovým poměrem, aby toto tvrzení bylo relevantní.

12 Popis manuálu pro organizaci malého SWAPu

Manuál pro organizaci malého SWAPu je přiložený k bakalářské práci, viz. příloha 2, obsahuje jednotlivé body k uskutečnění akce SWAP. Manuál byl navržen tak, aby v něm bylo možno zaškrtnout jednotlivé potřebné body pro jednodušší, přehlednější a hlavně úspěšné vytvoření SWAPu. Podoba byla vytvořena co nejvíc univerzální, aby vyhovovala organizátorovi. Použit může být v elektronické nebo tištěné podobě. Z ekologického hlediska se preferuje elektronická podoba. Velikost byla zvolena jako formát A5 na výšku. Designově lépe vyhovovalo bezpatkové písmo Arial, které je méně formální. Velikosti písma jsou různorodá, záleží na textu, nadpisu a podnadpisu. Manuál obsahuje převážně zelené barvy, symbolizující a připomínající ekologii, která je nedílnou součástí SWAPu. Jednou z nejdůležitějších stránek je

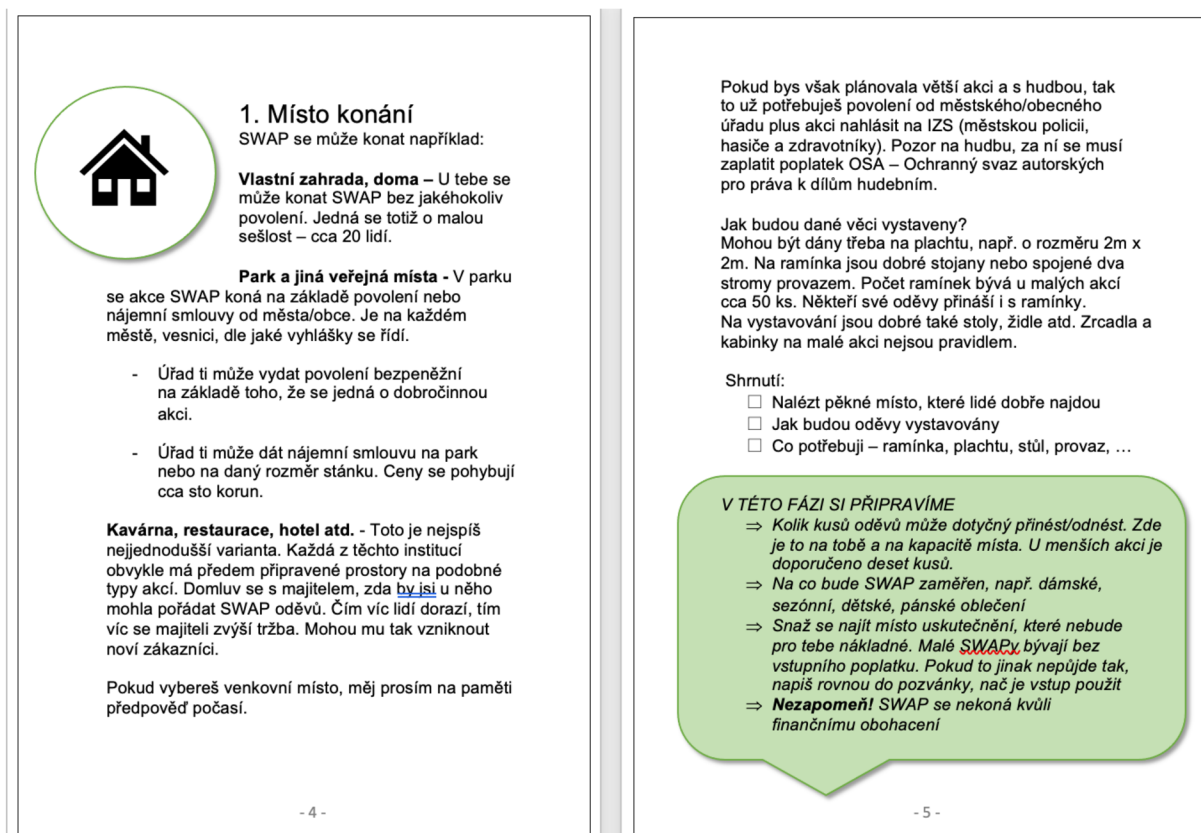
Jak to funguje?

Obrázek 10 – Manuál pro organizaci malého SWAPu, Jak to funguje?

rozdělení čtyř základních aktivit, viz Obrázek 10. Ty představují obsah daného manuálu. Jednotlivé akce jsou symbolizovány jednoduchými ikonami v bublinách společně

s upozaděným obrázkem zeleného trika. Ikony byly zvoleny, tak aby připomínaly daný bod. Každý tento bod je na vlastní dvojstránce jak je vidět na Obrázku 11, vysvětlen s přípravami a

Obrázek 11 - Bod manuálu organizace malého SWAPu, Místo konání

shrnut.

Manuál také obsahuje přehled několik akcí SWAP v České republice, které nalezne na stránce 11. Těmi se může také organizátor inspirovat.

Například

Prostějov – 29.1. 2023 od 14 do 17 hodin. Pořadatel byla koordinátorka Zdravého města. Akce byla zaměřena na knihy, bižuterii, svíčky, boty, rostliny atd. Pozvánka zde <https://rozvijime.prostejov.eu/akce/72-prostejovsky-swap>

Liberec – 22.4.2023 od 10 do 17 hodin. Pořadatel byl Nazdar BAZAR. SWAP byl součástí akce TATRHY, jednalo se především o výměnu rostlin a o bleší trh. Viz. https://www.facebook.com/events/992305035272354/?active_tab=discussion

Vratislavice nad Nisou– 3.5.2023 od 16:30 do 17:30 hodin. Pořadatel byla Zauhlovačka – AvantgArt, z. s.. Akce byla zaměřena na výměnu sazenic / rostlin. Viz. <https://www.facebook.com/events/s/sousedske-setkani-u-zauhlovack/530706995899715/>

Především pozvánky bývají online přes sociální síť Facebook.

Dané fotografie byly pořízeny během návštěv SWAPů.

Využití manuálu není zcela omezeno, ale dle pozorování je určen především ženám ve věku od 36 do 45 let. Jelikož se tento segment nejvíce zapojuje na těchto akcích. Doprovázející partnery můžeme většinou najít někde opodál. Některé dámy si na SWAPu prohlíží jiné ženy už u příchodu. Důvod je jednoduchý. Vyhlíží jinou ženu podobné postavy a velikosti, což by mohlo být víc než přínosné na jí přinesené věci. A kdyby měla i stejný vkus, to by byla teprve výhra.

Už se párkrát stalo, kdy na SWAP přišly dvě kamarádky. Každá z nich si přinesla ze svého šatníku nějaké oblečení k výměně. Na místě určeném ke swapování zkoumali, co si to vlastně každá z nich přinesla. Při prohlídce obsahu přinesených věcí si však v podstatě začali vyměňovat věci mezi sebou

V malých městech tyto akce ještě nejsou příliš známé, proto je vytvořen tento manuál, který by to mohl změnit. Obsahuje informace v bodech. Na co všechno by se měl organizátor připravit, ale i čemu vyvarovat.

13 Závěr

Bakalářská práce byla zaměřena na téma výhody a nevýhody SWAPu.

Poznatky byly získány následujícími metodami: pozorování, zjišťování a osobní dotazování.

Cílem práce bylo připravit „Manuál organizace malého SWAPu“.

Teoretická část této bakalářské práce je rozdělena do čtyř kapitol, které se zabývají dalším životem použitého oděvu. První kapitola Módní průmysl vysvětluje pojem cirkulární ekonomiky a tím utváří celkový úvod do dané problematiky – život použitého oblečení. Druhá kapitola SWAP uvádí pouze základní informace o této akci. Třetí kapitola textilní kontejner, zde je uvedeno, jaké jsou možnosti a jaké společnosti se tímto zabývají. Čtvrtá kapitola Bazar uvádí rozdíl mezi online platformou a fyzickou, která již jde do pozadí.

V praktické části bakalářské práce je více rozvinuto organizování malého SWAPu. Bylo navštíveno hned několik SWAPových akcí. Ze získaných informací byly sepsány výhody a nevýhody SWAPu jako takového. Na jedné z nich byl proveden dotazníkový výzkum. Na jejímž základě byl zjištěn největší zájem ze strany žen a navštívili je na základě doporučení od známých. Poslední fází bylo připravit „Manuál organizace malého SWAPu“

14 Seznam použité literatury

[1] © INCIEN, z. ú., H & M Hennes & Mauritz CZ, s.r.o. , článek CIRKULÁRNÍ MÓDA Cirkulární ekonomika jako cesta změny módního průmyslu. [online], [vid 2023-01-29] Praha. 2019. Dostupné z:

<https://incien.org/wp-content/uploads/2021/06/Cirkularni-moda-1.pdf>

[2] © 2023 Guardian News & Media Limited or its affiliated companies. All rights reserved (modern), článek Fashion must fight the scourge of dumped clothing clogging landfills.

[online], [vid 2023-01-29], autor Lucy Siegle. 2017. Dostupné z:

<https://www.theguardian.com/fashion/2017/jul/29/fashion-must-fight-scurge-dumped-clothing-landfill>

[3] United Nation x News, Global perspective Human stories, článek Climate and Environment [online], [vid 2023-01-29], 2019. Dostupné z:

<https://news.un.org/en/story/2019/03/1035161>

[4] © INCIEN, z. ú., H & M Hennes & Mauritz CZ, s.r.o. , článek CIRKULÁRNÍ MÓDA 2 Cirkulární ekonomika jako cesta změny módního průmyslu. [online], [vid 2023-01-29], Praha. 2019. Dostupné z:

https://incien.org/wp-content/uploads/2021/06/Cirkulárn%C3%AD_moda_2_web.pdf

[5] Koshiless, 2022. Andrea Šlechtová a Tereza Bourová [online], [cit.2022-11-05] Dostupné z: <https://koshiless.cz>

[6] Zalando SE, 2023. Nákup pre-owned položek na Zalandu [online], [cit. 2023-01-15].

Dostupné z: <https://www.zalando.cz/faq/Pre-owned/Nakup-pre-owned-polozek-na-Zalando.html>

[7] Zaladno SE, 2023. Pre-owned [online], [vid 2023-01-29]. Dostupné z:

<https://www.zalando.cz/faq/Pre-owned>

[8] © 2022 Markething.cz , článek Z přímky, kruh? Receptem na udržitelnější budoucnost je cirkulární ekonomika [online], [cit. 2023-01-15], autor Karolína Hájková. 2021. Dostupné z:

<https://markething.cz/cirkularni-ekonomika>

[9] SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝRBORU REGIONŮ, Nový akční plán pro oběhové hospodářství Čistší a konkurenceschopnější Evropa, V kapitole 2. RÁMEC

UDRŽITELNÉ VÝROBKOVÉ POLITIKY, Navrhování udržitelných výrobků [online], [cit. 2023-01-15]. 2020. Brusel. Dostupné z:

https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:9903b325-6388-11ea-b735-01aa75ed71a1.0001.02/DOC_1&format=PDF)

[10] © Zajímej.se. Institut Cirkulární Ekonomiky, z. ú, článek Cradle to cradle design [online], [vid 2023-01-29] . Dostupné z: <https://zajimej.se/slovník-pojmu/cradle-to-cradle-design/>

[11] Lindex, 2023. POUŽÍVEJTE OBLEČENÍ OPAKOVANĚ A RECYKLUJTE HO [online], [cit. 2023-01-15]. Dostupné z: <https://about.lindex.com/cz/udrzitelnost/co-muzete-delat-vy/pouzivejte-obleceni-opakovane-a-recyklujte-ho/>

[12] Lindex, 2023. Hlášení o udržitelnosti [online], [vid 2023-01-29] . Dostupné z: <https://about.lindex.com/cz/udrzitelnost/hlaseni-zasady-a-zavazky/hlaseni-o-udrzitelnosti/>

[13] © 2023 MediaRey, SE, článek Měla tisíce kusů oblečení. Teď s kamarádkou připravuje udržitelný obchodák [online], [vid 2023-01-29], autor Jana Mertová. 2022 Dostupné z: <https://forbes.cz/mela-tisice-kusu-obleceni-ted-s-kamaradkou-pripravuje-udrzitelny-obchodak/>

[14] UN Environment Programme, článek Putting the brakes on fast fashion [online], [[vid 2023-01-29], aktualizováno 2021. Dostupné z: <https://www.unep.org/news-and-stories/story/putting-brakes-fast-fashion>

[15] © 2023 Economia, článek Méně odpadu v popelnici. Češi objevují swapování, potraviny mění i za řízek kytičky [online], [cit. 2023-01-15], autor Clara Zanga. 2022. Dostupné z: <https://magazin.aktualne.cz/zabava-ktera-spojuje-leden-je-nas-nejsilnejsi-mesic-rika-org/r~9e381db6752911ec878fac1f6b220ee8/>

[16] © 2023 MediaRey, SE, článek Měla tisíce kusů oblečení. Teď s kamarádkou připravuje udržitelný obchodák [online], [vid 2023-01-29], autor Jana Mertová. 2022 Dostupné z: <https://forbes.cz/mela-tisice-kusu-obleceni-ted-s-kamaradkou-pripravuje-udrzitelny-obchodak/>

[17] © 2023 CZECH NEWS CENTER, a. s. a dodavatelé obsahu, článek Proč utrácet v obchodech, když můžete zadarmo swapovat, tedy měnit věci. Jak nato? [online], [vid 2023-

01-29], Autor Lucie Kořistová. Dostupné z: <https://abecedazahrady.dama.cz/clanek/proc-utracet-v-obchodech-kdyz-muzete-zadarmo-swapovat-tedy-menit-veci-jak-na-to>

[18] © 2021, TextilEco a. s. , Úvod [online], [vid 2023-01-29]. Dostupné z: <https://textil-eco.cz>

[19] KOUTECKÝ, s. r. o. , 2023. Jak pomáháme [online], [vid 2023-01-29]. Dostupné z: <https://www.kloktex.cz/jak-pomahame/>

[20] POTEX s. r. o., časté dotazy [online], [vid 2023-01-29]. Dostupné z: <https://www.recyklujemetextil.cz/caste-dotazy>

[21] Asociace recyklace použitého textilu, z. s. – ARETEX, o asociaci [online], [vid 2023-05-13]. Dostupné z: <https://aretex.cz/cs/o-asociaci>

[22] © 2021 Diakonie Broumov, Domů [online], [vid 2023-01-29]. Dostupné z: <https://diakoniebroumov.org>

[23] © 2005 – 2023 ABZ.cz, Pojem bazar [online], [vid 2023-01-29]. Dostupné z: <https://slovník-cizích-slov.abz.cz/web.php/slovo/bazar>

[24] Fashion (Re)search ,Módní e-commerce v roce 2020. [online], [vid 2023-01-29], 2021. Dostupné z: https://www.fashion-research.cz/_files/ugd/798bde_39ef3418a98f4425ac424e86c755a1ff.pdf

[25] Vinted, 2023. Nahrávání předmětu krok za krokem [online], [vid 2023-01-29]. Dostupné z: https://www.vinted.cz/help/375-nahravani-predmetu-krok-za-krokem?access_channel=hc_topics

[26] Vinted, 2023. Nahrávání předmětu krok za krokem [online], [cit. 2023-01-15]. Dostupné z: https://www.vinted.cz/help/375-nahravani-predmetu-krok-za-krokem?access_channel=hc_topics

[27] Vinted 2023, O nás [online], [vid 2023-01-29]. Dostupné z: www.vinted.cz

[28] Statistické tabulky, Tab. č. 3 Kvantily $t_{1-\alpha/2} (n)$ Studentova t rozdělení [online], [vid 2023-05-29]. Dostupné z: <https://cit.vfu.cz/statpotr/POTR/Teorie/tabulky.htm#chi2>

15 Seznam obrázků

Obrázek 1 Cirkulární ekonomika	11
Obrázek 2 Kontejner Diakonie Broumov	15
Obrázek 3 SWAP oděvů Lounge festivalu 2022	23
Obrázek 4 SWAP intense očista ve Vzletu	25
Obrázek 5 Pohlaví	31
Obrázek 6 Věková hranice	32
Obrázek 7 Odkud jste se dozvěděli o této akci?	32
Obrázek 8 Navštívujete zde SWAP oblečení pravidelně?	33
Obrázek 9 Hledáte zde určitý „kousků?	34
Obrázek 10 Manuál pro organizaci malého SWAPu, Jak to funguje?	37
Obrázek 11 Bod manuálu organizace malého SWAPu, Místo konání	38

16 Seznam příloh

Příloha 1 – Dotazník

Příloha 2 – Manuál organizace malého SWAPu

Příloha 1 - Dotazník

Dotazník pro návštěvníky akce SWAP

- 1) Jaké je vaše pohlaví?
 - a) Žena
 - b) Muž
 - c) Nechci uvádět

- 2) Do jaké věkové kategorie spadáte?
 - a) 18 – 26 let
 - b) 27 – 35 let
 - c) 36 – 45 let
 - d) 45 – a víc

- 3) Odkud jste se o tomto SWAPu dozvěděl/a?
 - a) Od známých, přátel
 - b) Navštívila jsem ji náhodně
 - c) Na sociálních sítích
 - d) Jiné, prosím uveďte _____

- 4) Navštěvujete zde SWAP oblečení pravidelně?
 - a) Ano
 - b) Ne

- 5) Pracujete v oboru
 - a) Průmysl a stavebnictví
 - b) Osobních služeb
 - c) Finanční a vzdělávací
 - d) Zemědělství

- 6) Hledáte zde určitý „kousek“?
a) Ne
b) Ano (prosím zde uveďte jaký) _____
- 7) Přinesl/a jste „kousek“, který s Vámi již něco zažil a přesto ho chcete poslat dál?
a) Ano
b) Ne
- 8) Čemu dáváte přednost?
a) SWAP oblečení
b) Textilnímu kontejneru
c) Nadacím
- 9) Můžete prosím slovně rozvinout, proč tak jednáte? (Děkuji)
- _____
- 10) Kolik „kousků“ jste si vybral/a?
a) Nic
b) 1 – 3
c) 4 – 7
d) 8 – 10
e) 10 – 15
f) 15 – 20
- 11) Využijete všechny vybrané „kousky“?
a) Ano
b) Nevím, se mi prostě líbily
c) Už teď vím, že ne

Příloha 2 – Manuál pro organizace malých SWAPů